

Endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomheten

Oppsummering av høringsuttalelser og endelig
forskriftstekst

76
2013

R
A
P
P
O
R
T

Endringer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

Oppsummering av høringsuttalelser og endelig
forskriftstekst

Rapport nr 76

Endringer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariff

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Siri H. Steinnes
Tore Langset, Thor Martin Neurauter, John G. Cock, Siri H.
Forfatter: Steinnes

ISBN: 978-82-410-0946-4

Sammendrag:

Emneord: KILE, leveringskvalitet, samfunnsøkonomiske kostnader ved avbrudd i strømforsyningen, frist for innlevering av økonomisk og teknisk rapportering, minimumsavkastning, rente på mer- og mindreinntekt

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

Desember 2013

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1 Innledning	8
2 Merknader til de enkelte bestemmelsene	9
2.1 Oppdatering av KILE-ordningen.....	9
2.1.1 Endring i § 9-2: Kostnadsfunksjoner og korreksjonsfaktorer ...	9
2.1.2 Høringsinstansenes innspill.....	12
2.1.3 NVEs kommentar	15
2.2 Endring i minimumsavkastningen	19
2.2.1 Endring i § 7-6: Reduksjon i minimumsavkastningsgrensen.	19
2.2.2 Høringsinstansenes innspill.....	19
2.2.3 NVEs kommentar	21
2.3 Inntektsføring av anleggsbidrag	22
2.3.1 Endring i § 1-4: Behandling av innbetalt anleggsbidrag	22
2.3.2 Høringsinstansenes innspill.....	22
2.3.3 NVEs kommentar	24
2.4 Rente på mer- og mindreinntekt.....	24
2.4.1 Endring i § 8-7: NIBOR-rente som legges til grunn	24
2.4.2 Høringsinstansenes innspill.....	24
2.4.3 NVEs kommentar	25
2.5 eRapp - søknad om utsatt frist	26
2.5.1 Endring i § 2-2: Forlenget frist	26
2.5.2 Høringsinstansenes innspill.....	26
2.5.3 NVEs kommentar	26
2.6 Justering mht forskrift om systemansvar.....	26
2.6.1 Endring i § 9-1: Justering knyttet til andre forskriftsendringer	26
2.6.2 Høringsinstansenes innspill.....	26
2.6.3 NVEs kommentar	27
3 Økonomiske og administrative konsekvenser	28
4 Endelig forskriftstekst	29

Forord

Forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet ble sendt på høring 20. september 2013. Høringsfristen var 18. november 2013.

NVE har mottatt 12 høringsuttalelser.

NVE har gått gjennom og vurdert de innkomne uttalelsene. I dette dokumentet oppsummerer og kommenterer NVE de innkomne uttalelsene.

Forskrift om endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet vil tre i kraft 1. januar 2014, med unntak av endringene i § 9-2, som vil tre i kraft 1. januar 2015.

Oslo, desember 2013

Per Sanderud
vassdrags- og
energidirektør

Ove Flataker
avdelingsdirektør

Sammendrag

I høringsforslaget fra september 2013 (NVE-høringsdokument 1/2013) foreslås en oppdatering av KILE-ordningen, som innebærer at kostnadsfunksjoner og korreksjonsfaktorer oppdateres slik at disse reflekterer nye beregninger av kostnader ved avbrudd i strømforsyningen. Som følge av endringer som tidligere er gjennomført i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet foreslås også en presisering i regelverket vedrørende avbruddskostnader som følge av systemvernuttønsning. Videre foreslås det at grensen for fastsettelse av mindreakkastning endres, slik at minimumsavkastningen settes til 0 prosent beregnet over de siste fem år. Det foreslås også å endre bestemmelsen om søknad om utsatt frist for innlevering av økonomisk og teknisk rapportering til NVE, slik at fristen økes fra én til tre uker etter at selskapets årsregnskap er godkjent. Som følge av noteringer av NIBOR 12 mnd opphører fra nyttår foreslår NVE å endre rente på mer- og mindreinntekt til NIBOR 3 mnd med et tillegg på 0,3 prosentpoeng. Det ble også foreslått en endring i regelverket for behandling av innbetalt anleggsbidrag når innbetalingen kommer i senere regnskapsperioder enn det år anlegget settes i drift.

Det har ikke kommet innvendinger til forslaget om presisering vedrørende avbruddskostnader som følge av systemvernuttønsning, og heller ikke til forslaget vedrørende frist for søknad om utsatt innlevering av økonomisk og teknisk rapportering til NVE.

KILE-ordningen

Høringsinstansene er generelt positive til forslaget om oppdatering av KILE-ordningen, men har innvendinger til enkelte elementer i forslaget. Flere høringsinstanser mener at en økning i KILE kun øker nettselskapenes KILE-risiko, uten at leveringskvaliteten endres. Det foreslås blant annet at forslaget bør justeres slik at KILE samlet sett ikke øker. NVE viser til at KILE-ordningen skal bidra til at selskapene har insentiver til å gjøre gode tiltak for å unngå avbrudd, samt at selskapene har insentiver til å gjøre gode tiltak i forkant av, under og i etterkant av en hendelse for å begrense konsekvensene av avbrudd når disse inntreffer. NVE forstår det slik at disse høringsuttalelsene legger til grunn at nettselskapene gjør optimale beslutninger i alle tilfeller og at disse vil være upåvirket av hvordan KILE-ordningen er utformet. NVE er uenig i dette utgangspunktet, og mener det ikke vil være riktig å begrense endringer i nivået på samlet KILE.

I høringsuttalelsene stilles det spørsmål ved økningen i kostnadsfunksjonen for offentlig virksomhet, og noen høringsinstanser bemerker at det burde vært vurdert å differensiere KILE for denne kundegruppen ut fra hvor samfunnskritiske de ulike virksomhetene er. NVE bemerker at dersom alle samfunnskritiske virksomheter skal fanges opp i ordningen vil det kreve et stort antall virksomhetsspesifikke kostnadsfunksjoner for å reflektere faktiske samfunnsøkonomiske kostnader ved avbrudd. Det foreligger ikke tallmateriale for å gjennomføre en slik differensiering, og NVE mener det ikke vil være hensiktsmessig å innføre spesifikke kostnadsfunksjoner for samfunnskritiske virksomheter. NVE bemerker videre at kostnadsfunksjonen for offentlig virksomhet reflekterer kostnaden ved at virksomheten på et senere tidspunkt må ta igjen arbeidstimer som går tapt i forbindelse med avbruddet, og fanger ikke spesifikt opp eventuelle ringvirkninger knyttet til avbrudd hos virksomheter med samfunnskritiske funksjoner. En eventuell differensiering av kundegruppen for offentlig virksomhet med tanke på grad av samfunnskritiskhet ville

derfor medført en økning i kostnadsfunksjonen for de mest samfunnskritiske virksomhetene, ikke en reduksjon for enkelte mindre kritiske virksomheter, slik noen av høringsinstansene legger til grunn.

Enkelte høringsuttalelser peker på økt KILE-risiko ved kortere avbrudd for kundegruppen industri med eldre prosesser, særlig som følge av at sluttbrukere innen petroleumsvirksomhet foreslås flyttet fra kundegruppen for industri til kundegruppen for industri med eldre prosesser. NVE bemerker at for de fleste avbruddsvarigheter vil ny funksjon for industri med eldre prosesser ikke gi høyere avbruddskostnader enn det som følger av ny kostnadsfunksjon for industri. Videre ligger forslaget til ny kostnadsfunksjonen for industri med eldre prosesser i nedre del av utfallsrommet når det gjelder anbefalingene fra forskningsprosjektet. NVE mener på denne bakgrunn at det ikke er grunnlag for å gjøre justeringer i den foreslåtte kostnadsfunksjonen.

I høringsuttalelsene er det stilt spørsmål ved at verdien av å varsle avbrudd ikke er større enn hva forslaget tilsier, og det vises særlig til at verdien av varsling for kundegruppen industri med eldre prosesser er satt til 0. Høringsinstansene som har merknader til dette mener at sistnevnte ikke kan være korrekt. NVE kan ikke se at det generelt ikke gis insentiver til å varsle avbrudd. Ordningen omfatter korreksjonsfaktorer som bidrar til å redusere avbruddskostnadene ved varsling for de fleste kundegruppene. NVE bemerker at forskrift om leveringskvalitet stiller krav om 2 virkedagers varsling. NVE kan ikke se at det virker urimelig at reduksjonen i avbruddskostnader er begrenset med såpass kort varsel. For industri med eldre prosesser tilsier undersøkelsen at disse bedriftene har svært begrenset mulighet til å tilpasse virksomheten sin på kort sikt. NVE kan derfor ikke se at det er grunn til å stille spørsmål ved verdien av ordinær varsling for slike sluttbrukere.

Minimumsavkastning

Flere høringsinstanser er generelt positive til forslaget om å redusere grensen for minimumsavkastning fra 2 til 0 prosent. I noen høringsuttalelser pekes det på at eksempelvis uforutsette hendelser som ekstremvær kan gi langvarige og omfattende avbrudd i strømforsyningen. Slike hendelser kan gi store økonomiske konsekvenser for nettselskapene, og høringsinstansene mener at en reduksjon i minimumsavkastningen utløser økt behov for å få fastsatt inntektsrammen på særskilt grunnlag. Flere peker også generelt på at en endring i minimumsavkastningsgrensen innebærer økt risiko knyttet til å eie nett, og at dette kan påvirke nettselskapenes lånevilkår og mulighetene til å skaffe til veie kapital til nødvendige investeringer. Én høringsinstans foreslår at NVE avventer å vurdere endringer i minimumsavkastningsgrensen til Reiten-utvalgets arbeid er ferdigstilt.

NVE legger til grunn at konkurrisikoen ikke øker vesentlig for nettselskapene som følge av endringen. NVE viser også til at Norge er det eneste landet i Norden som har en ordning med garantert minimumsavkastning i tillegg til dispensasjonsbestemmelser. Selv om grensen for minimumsavkastning endres er konkurrisikoen fortsatt lav, både som følge av at det fortsatt er en nedre grense for avkastning, og fordi det finnes bestemmelser i forskriften som kan komme til anvendelse i særlige tilfeller. Når det gjelder bestemmelsen som gir anledning til å fastsette inntektsrammen på særskilt grunnlag mener NVE at det i slike saker fortsatt bør gjøres en individuell vurdering av hvert enkelt tilfelle.

Når det gjelder nettselskapenes muligheter for lånefinansiering, antar NVE at nettselskapene fortsatt vil være attraktive kunder for bankene. NVE viser for øvrig til at endringen som ble innført i referanserenten fra og med 2013 innebærer at eventuelle endringer i bransjens lånekostnader vil gjenspeiles i denne renten.

Når det gjelder OEDs ekspertutvalg kan NVE ikke se at det skal være behov for å avvente utvalgets arbeid. Endringen i bestemmelsen om minimumsavkastning har som formål å øke insentivene til effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet uavhengig av nettstruktur. Vi legger derfor til grunn at konklusjonene fra ekspertutvalgets arbeid ikke vil innebære endringer i NVEs konklusjoner når det gjelder minimumsavkastningen.

Behandling av innbetalt anleggsbidrag

Flere høringsinstanser har hatt sterke innvendinger til den foreslåtte endring i regelverket for behandling av innbetalt anleggsbidrag når innbetalingen kommer i senere regnskapsperioder enn det år anlegget settes i drift. Høringsinstansene mener forslaget vil være administrativt krevende å følge opp og at det i praksis ikke vil ha noen betydning for kundene. NVE forstår det slik at noen nettselskaper mener forslaget innebærer at de må ha anleggsregistre med en detaljert oversikt over alle anleggskomponenter som skal finansieres gjennom anleggsbidrag, noe de ikke har i dag. NVE mener at den foreslåtte regelendringen vil kunne la seg gjennomføre i praksis uten en slik detaljert oversikt som høringsinstansene mener er nødvendig. Siden det likevel er noe usikkerhet knyttet til de administrative konsekvensene og nytteverdien for kundene antas å være relativt liten, velger NVE å ikke gjennomføre den foreslåtte endringen i denne omgang. Vi vil imidlertid vurdere dette på nytt senere.

Rente på mer- og mindreinntekt

To høringsinstanser har innvendinger til NVEs forslag til NIBOR-rente for beregning av rente på mer- og mindreinntekt. NVE har foreslått å benytte årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med løpetid på 3 måneder pluss et påslag på 0,3 prosentpoeng. Høringsuttalelsene er knyttet til påslaget på 0,3 prosentpoeng, både med hensyn til hvordan dette har fremkommet og referansen til NIBOR med løpetid på 12 måneder. Det påpekes at den gjeldende referansen til NIBOR 12 mnd ikke er sterkt faglig begrunnet i utgangspunktet og at det beregnede påslaget er avhengig av hvor lang tidsserie man legger til grunn. Formålet med endringen i merinntektsrenten som ble innført fra 2013 var å gjøre det mindre lønnsomt for nettselskapene å akkumulere merinntekt. Målet var å komme nærmere en markedsrente for kortsiktige innlån til selskapet. Av praktiske hensyn valgte NVE NIBOR med løpetid på 12 måneder fordi den antas å være den som ligger nærmest markedsrenten over tid, selv om også den normalt vil være en del lavere enn nettselskapenes kortsiktige lånerenter. NVEs vurdering er fortsatt at å bruke NIBOR med løpetid på 3 måneder med et påslag på 0,3 prosentpoeng er hensiktsmessig da denne over tid antas å ville ligge nærmere en markedsrente enn en NIBOR uten påslag.

1 Innledning

NVE sendte forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet på høring 20. september 2013. Høringsdokumentet er lagt ut på NVEs nettsted www.nve.no og er offentliggjort i NVE-høringsdokument 1/2013.

Høringsfristen var 18. november 2013. Følgende instanser har sendt inn merknader til forslaget:

- Norsk Industri, Statnett SF, Lyse Elnett AS, SKL Nett AS, Hammerfest Energi AS, SFE Nett AS, BKK Nett AS, Agder Energi Nett AS, KS Bedrift og Defo, Hafslund Nett AS, Energi Norge, Sunnfjord Energi AS

Merknadene er lagt ut på NVEs nettsted.

Følgende høringsinstanser har orientert om at de ikke har merknader til forslaget:

- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Justis- og Beredskapsdepartementet, Konkurransetilsynet, Arbeidsdepartementet, Landsorganisasjonen i Norge

Dette dokumentet oppsummerer de innkomne høringsuttalelsene og gir NVEs kommentarer.

I den grad det ikke uttrykkelig fremgår av dette dokumentet at NVEs forutsetninger eller tolkninger er endret, vil NVE legge det som er sagt i høringsdokument 1/2013 til grunn ved tolkningen og anvendelsen av forskriften etter endringen selv om det ikke er gjentatt her.

Den endelige forskriftsteksten finnes i kapittel 4.

Endringer sammenholdt med høringsdokument 1/2013: Den foreslåtte endringen i § 1-4 første ledd blir ikke innført.

2 Merknader til de enkelte bestemmelsene

2.1 Oppdatering av KILE-ordningen

2.1.1 Endring i § 9-2: Kostnadsfunksjoner og korreksjonsfaktorer

Høringsdokumentets forslag:

§ 9-2 skal lyde:

Spesifikke avbruddskostnader, $k_{p,ref}$, angitt i 2012-kroner per kW for hver kundegruppe beregnes for et ikke varslet avbrudd på referansetidspunktet på bakgrunn av følgende kostnadsfunksjoner, der t er avbruddets varighet:

Kundegruppe	Kostnadsfunksjon for $k_{p,ref}$ ($t =$ avbruddsvarighet angitt i timer)				
	$< 1 \text{ min}$	$\geq 1 \text{ min og}$ $< 1 \text{ timer}$	$\geq 1 \text{ timer og } < 4$ timer	$\geq 4 \text{ timer og}$ $< 8 \text{ timer}$	$\geq 8 \text{ timer}$
Jordbruk	$5+14.3*t$	$5+14.3*t$	$19+15.6*(t-1)$	$66+14.3*(t-4)$	$66+14.3*(t-4)$
Husholdning	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$
Industri	34	$34+84.7 * t$	$118+82.3*(t-1)$	$365+55.6*(t-4)$	$588+36.5*(t-8)$
Handel og tjenester	16	$28 + 168.3*t$	$196+91.1*(t-1)$	$469+141.3 *(t-4)$	$1034+102.4*(t-8)$
Offentlig virksomhet	7	$60+113.2*t$	$173+27.9*(t-1)$	$257+51.8*(t-4)$	$464+17.6*(t-8)$
Industri med eldrevne prosesser	$49+2.8*t$	$49+2.8*t$	$49+2.8*t$	$91+2.8*t$	$91+2.8*t$

Referansetidspunktene for de respektive kundegruppene er:

Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
Torsdag i januar kl. 06:00	Hverdag i januar kl. 16:00	Hverdag i januar kl. 10:00	Hverdag i januar kl. 10:00	Hverdag i januar kl. 10:00	Hverdag i januar kl. 10:00

Kostnaden (K_j) for et vilkårlig avbrudd på tidspunkt j , skal beregnes som:

$$K_j = k_{p,ref} \cdot f_{K,m} \cdot f_{K,d} \cdot f_{K,h} \cdot P_{ref}$$

der

K_j = kostnad i kr for avbrudd på tidspunkt j

der

P_{ref} = avbrutt effekt i rapporteringspunktet dersom tilsvarende avbrudd hadde skjedd på referansetidspunktet (kWh/h), se annet ledd

$k_{p,ref}$ = spesifikk avbruddskostnad (i kr/kW) på referansetidspunktet for en gitt varighet, se første ledd

$f_{K,m}$ = korreksjonsfaktor for avbruddskostnad (i kr) i måned m, se fjerde ledd

$f_{K,d}$ = korreksjonsfaktor for avbruddskostnad (i kr) på dag d, se femte ledd

$f_{K,h}$ = korreksjonsfaktor for avbruddskostnad (i kr) i time h, se sjette ledd

Korreksjonsfaktoren $f_{K,m}$ er gitt ved følgende verdier for ulike kundegrupper for ulike måneder:

Måned	Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
Januar	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Februar	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Mars	1,10	0,90	0,87	1,00	0,67	1,00
April	1,10	0,90	0,87	1,00	0,67	1,00
Mai	0,90	0,90	0,87	1,00	0,67	1,00
Juni	0,90	0,80	0,86	1,02	0,51	1,00
Juli	0,90	0,80	0,86	1,02	0,51	1,00
August	0,90	0,80	0,86	1,02	0,51	1,00
September	1,00	1,00	0,88	1,06	0,58	1,00
Oktober	1,00	1,00	0,88	1,06	0,58	1,00
November	1,10	1,00	0,88	1,06	0,58	1,00
Desember	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Når avbruddets varighet berører mer enn én av tidsperiodene gitt i kolonne 1, skal et vektet gjennomsnitt av korreksjonsfaktorene benyttes.

Korreksjonsfaktoren $f_{K,d}$ er gitt ved følgende verdier for ulike kundegrupper for ulike ukedager:

Ukedag	Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
Hverdag	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lørdag	1,10	1,10	0,13	0,45	0,30	1,00
Søn- /helligdager	1,10	1,10	0,14	0,11	0,29	1,00

Når avbruddets varighet berører mer enn én av tidsperiodene gitt i kolonne 1, skal et vektet gjennomsnitt av korreksjonsfaktorene benyttes.

Korreksjonsfaktoren $f_{K,h}$ er gitt ved følgende verdier for ulike kundegrupper for ulike klokkeslett:

Klokkeslett	Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
0000-0600	0,80	0,90	0,12	0,11	0,43	1,00
0600-0800	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
0800-1200	0,90	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1200-1600	0,70	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1600-1800	1,00	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00
1800-2000	1,00	1,10	0,14	0,30	0,31	1,00
2000-2400	0,80	1,10	0,14	0,29	0,31	1,00

Når avbruddets varighet berører mer enn én av tidsperiodene gitt i kolonne 1, skal et vektet gjennomsnitt av korreksjonsfaktorene benyttes.

Den totale kostnaden for et avbrudd på et vilkårlig tidspunkt j , skal multipliseres med følgende faktor for den respektive kundegruppe dersom avbruddet er varslet:

Kundegruppe	Varslet avbrudd – spesifikk avbruddskostnad multipliseres med faktor:
Jordbruk	0,80
Husholdning	0,90
Industri	0,50
Handel og tjenester	0,70
Offentlig virksomhet	0,82
<i>Industri med eldrevne prosesser</i>	1,00

De totale avbruddskostnadene skal justeres årlig for den generelle pris- og kostnadsutviklingen i samfunnet ved bruk av Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (KPI). Avbruddskostnaden ved serier av avbrudd under én og samme driftsforstyrrelse beregnes som summen av kostnaden for avbruddene hver for seg, begrenset oppad til kostnaden ved ett sammenhengende avbrudd.

Dersom nettselskap har inngått avtale om individuelle avbruddssatser for utbetaling til sluttbruker i henhold til § 9-3, skal avbruddssatsen settes lik den avtalte satsen for avbrutt effekt eller ikke levert energi som berører denne sluttbrukeren.

2.1.2 Høringsinstansenes innspill

2.1.2.1 Innspill knyttet til høringsforslaget

Lyse Elnett mener at den foreslåtte oppdateringen av KILE-ordningen synes fornuftig, men vil kun øke selskapets KILE-risiko og ikke endre selskapets insentiver for bedre leveringskvalitet. *Lyse Elnett* mener dette skyldes at deres kundesammensetning er av en slik art at en oppdatering av KILE-ordning ikke vil medføre noen endring i hvordan selskapet bygger og drifter nettet. Selskapet mener flytting av næringsgruppe for olje- og gassvirksomhet til kundegruppen for eldrevne prosesser bidrar til økt KILE-risiko.

SFE Nett mener forslaget til oppdatering av KILE-ordningen trolig vil gi en mer korrekt fordeling av avbruddskostnader mellom sluttbrukergrupper og at de foreslåtte korreksjonsfaktorene gir et bedre bilde av reelle kostnadsforskjeller enn dagens ordning. Selskapet stiller spørsmål ved verdien av å varsle avbrudd ikke er større enn hva forslaget tilsier, og viser til at verdien av varsling for eldrevne prosesser er satt til 0. *SFE Nett* mener dette ikke kan være korrekt, og mener det bør være insentiv i ordningen til å varsle der det er mulig. *SFE Nett* viser til at det er stor endring i kostnadsfunksjonene for offentlig virksomhet. Offentlig virksomhet er en sammensatt gruppe med store forskjeller mellom ulike undergrupper, og *SFE Nett* mener det bør vurderes en differensiering ut fra hvor samfunnskritisk funksjon virksomheten har. *SFE Nett* mener det bør arbeides med å sikre grunnlag for å oppdatere KILE for husholdningskunder. *SFE Nett* mener dagens

KILE-ordning har tilstrekkelig omfang til å gi sterke signaler om å holde høy leveringskvalitet. En økning i KILE vil innebære økt risiko for nettselskapene, uten tilsvarende økt leveringskvalitet. Å øke KILE uten å gjøre endringer i forskriftens unntaksbestemmelser er etter SFE Netts syn ikke fornuftig.

BKK Nett ser det som positivt at det foreslås en endring i korreksjonsfaktorene, og mener dette vil styrke de økonomiske insentivene til planlegging av arbeid i nettet slik at dette kan gjennomføres på tidspunkt som i mindre grad påvirker nettkundene. For offentlig virksomhet stiller BKK Nett spørsmål til om det er riktig å øke satsene likt for hele kundegruppen, da det må antas å være til dels store forskjeller i avbruddskostnadene blant undergruppene i denne kategorien. BKK Nett mener det bør vurderes en differensiering av satsene avhengig av hvor samfunnskritisk virksomhetene er. Når det gjelder kundegruppen husholdninger mener BKK Nett at NVEs argumentasjon for å ikke benytte undersøkelsen virker noe svak, og at det bør igangsette nødvendig arbeid for å få riktige og oppdaterte kostnadsfunksjoner også for denne kundegruppen dersom NVE konkluderer med at studien ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å oppdatere KILE for husholdninger. For kundegruppen eldreprosesser støtter BKK Nett NVEs tilnærming om å legge til grunn kostnadsfunksjoner i nedre sjikt av utfallsrommet fra studien. BKK Nett viser videre til at endringen for eldreprosesser innebærer at kostnadene ved kortere avbrudd øker betydelig, noe som medfører en betydelig økning i KILE-risiko for selskap med sluttbrukere innen denne kundegruppen. BKK Nett stiller derfor spørsmål til om den økte kostnadsfunksjonen for kortere avbrudd kan gi for sterke investeringsinsentiver for å sikre forsyningen til slike sluttbrukere.

Agder Energi Nett viser til at det oppstår en tidsforsinkelse i inntektsstrømmen ved slike modellendringer, og oppfordrer NVE til å forsøke å finne avhjelpende tiltak for denne imperfeksjonen, selv om endringen i seg selv sannsynligvis er liten.

KS Bedrift Energi og Defo støtter forslaget om å få et rimelig korrekt forhold mellom de ulike kundegruppene, men ber NVE vurdere å justere satsene slik at det samlede nivået på KILE ikke øker. Organisasjonene mener dagens nivå på KILE er høyt nok til å motivere til sikker strømforsyning og ser ikke noe behov for en generell økning av nivået på KILE.

Energi Norge viser til at kostnadsfunksjonene for offentlig virksomhet får en betydelig økning, og stiller spørsmål ved om det er riktig å øke satsene likt for hele denne kundegruppen, ettersom det er store forskjeller blant undergruppene i kategorien. Energi Norge foreslår en differensiering av kundegruppen offentlig virksomhet med hensyn til hvor samfunnskritisk virksomheten er. Når det gjelder husholdninger mener Energi Norge at NVEs argumentasjon om at metoden ikke er tilfredsstillende, da studien må antas å ha valgt mest mulig hensiktsmessig metode for arbeidet. Dersom en konkluderer med at en ikke har tilstrekkelig data for å gjøre en justering, bør nødvendig arbeid utføres slik at en kan justere funksjonene også innen denne kundegruppen. Energi Norge peker på at kundegruppen for industrier med eldreprosesser får en betydelig høyere kostnadsfunksjon ved kortere avbrudd. Organisasjonen stiller spørsmål ved om flyttingen av næring innen olje- og gassvirksomhet til denne kundegruppen kan medføre en betydelig økning i risiko for nettselskapet ved korte avbrudd, og om dette kan gi uheldige investeringsinsentiver for å sikre slike kunder mens vanlige nettkunder må betale regningen. EnergiNorge mener videre at det kunne vært en større reduksjon i satsene for varsling av avbrudd enn det forslaget tilsier, og mener at det ikke kan være korrekt at

verdien av å varsle avbrudd på forhånd for eldre prosesser skal være 0. Det bør være insentiv i ordningen for å benytte varsling av avbrudd der det er mulig.

Statnett mener forslaget ser ut til å bringe KILE nærmere samfunnets avbruddskostnader, men vet ikke om løftet er tilstrekkelig eller om endringen bringer KILE-ordningen nærmere eller fjernere fra ordningens hensikt. *Statnett* mener beregningen av KILE er veldig komplisert og unødvendig detaljert. Den økte betydningen av korreksjonsfaktorene gjør etter *Statnetts* vurdering bruken av KILE ytterligere vanskelig og enda mer utilgjengelig enn tidligere. Insentivene er ikke opplagte ved en komplisert modell. *Statnett* mener beregningsmodellen fremstår som mer som en komplisert og nøyaktig modell for utmålig av straff i etterkant av et avbrudd enn en insentivordning som enkelt kan benyttes til å si noe om den samfunnsøkonomiske kostnaden av avbrudd. Selskapet ser imidlertid at til bruk ved planlagte utkoblinger kan korreksjonsfaktorene ha betydning. *Statnett* er positiv til at petroleumsrelatert virksomhet kommer inn i kundegruppen for industri med eldre prosesser. Selskapet mener videre at næringskoden 49.50 "Rørtransport" også bør inkluderes i samme kundegruppe, da rørtransport omfatter transport av gass, væsker og annet over lengre avstander gjennom rør, samt drift av pumpestasjoner typisk tilknyttet petroleumssektoren.

Norsk Industri bemerker at for kraftintensiv industri er sikker kraftforsyning med en effektiv og kostnadsriktig utbygging av kraftnettet et svært viktig anliggende. KILE-ordningen er et viktig og konkret instrument for å gi nettselskapene insentiv til å bygge og drive nettet med en samfunnsøkonomisk optimal leveringspålitelighet. *Norsk Industri* bemerker at resultatene for enkelte bedrifter er holdt utenfor ved beregning av kostnadsfunksjon for industri med eldre prosesser, og at en del "spesielle kostnader" er besluttet holdt utenfor ordningen. Etter *Norsk Industris* syn er en regelmessig oppdatering og videre utvikling av KILE-ordningen viktig for å gi netteier så riktige insentiver som mulig.

2.1.2.2 Andre innspill

SFE Nett mener det generelt er regulatoriske utfordringer knyttet til KILE-ordningen, som følge av at KILE ikke rammer tilfeldig. Enkelte geografiske områder har større klimamessige utfordringer og vil naturlig ha høyere årlig KILE enn andre selskaper. *SFE Nett* mener at ettersom KILE ikke inngår som en direkte faktor i rammevilkårene som benyttes i dagens modeller, er det en fare for at selskaper som av naturgitte årsaker har høy KILE systematisk blir sammenlignet med selskaper som ikke har samme rammevilkår.

Statnett mener det bør gjennomføres en helhetlig gjennomgang av KILE-ordningen for å vurdere om denne fungerer etter hensikten og gir de insentivene den er ment å gi. *Statnett* mener også at riktigheten og hensiktsmessigheten av andre deler av ordningen, for eksempel fordeling av ansvar etter avbrudd, bør vurderes. *Statnett* mener videre at det vil være behov for en oppjustering av KILE-normen som benyttes for selskapet for å reflektere endringene i ordningen, og foreslår at normen økes med 14 % for å ta hensyn til endringene som er foreslått.

Norsk Industri understreker at NVE i den samlede reguleringen og oppfølgingen av nettselskapene og systemansvarlig har et viktig ansvar for at premisene for norsk industri ivaretas. KILE-ordningen er ett tiltak, men direkte regulering, tilsyn og andre tiltak bidrar

i helhetsvurderingen. Forholdet mellom Statnett som netteier, Statnett som systemansvarlig og Statnett som operatør for sentralnettet samt de virkemidler som benyttes er viktig i denne sammenheng, for eksempel at Statnett som systemansvarlig ikke er pliktig i forhold til det gjeldende KILE-regelverket. Norsk Industri oppfatter at virkningen for kraftforsyningen til industrien av alle virkemidlene som er i bruk er uklare og uoversiktlig.

2.1.3 NVEs kommentar

2.1.3.1 Økning i KILE og insentiver til forbedret leveringskvalitet

Flere høringsinstanser spiller inn synspunkter om at gjeldende KILE-ordning har tilstrekkelig omfang til å gi signaler om høy leveringskvalitet. Økning i KILE vil i følge høringsuttalelsene ikke medføre en økning i leveringskvalitet, kun økt risiko for selskapene. Det er også spilt inn at forslaget bør justeres slik at samlet nivå ikke øker. Én høringsinstans mener videre at det ikke vil være fornuftig å øke KILE uten endring i unntaksbestemmelsene i forskriften.

NVE viser til at KILE-ordningen skal bidra til at selskapene har insentiver til å gjøre gode tiltak både for å unngå avbrudd og for å begrense konsekvensene av avbrudd når disse inntreffer. KILE skal gi insentiver til tiltak både forut for hendelser (investeringer, vedlikehold av anlegg, trefrydding og lignende) og under og etter en hendelse. Når KILE-beløpene øker, er det flere slike tiltak som blir lønnsomme. NVE kan derfor ikke se at det skal være grunnlag for å hevde at selskapene ikke kan innrette sin virksomhet annerledes som følge av oppdateringen av KILE-ordningen, og mener endringene vil bidra positivt med tanke på å gi riktige insentiver.

Når det gjelder spørsmålet om bruk av unntaksbestemmelsene i forskriften viser NVE til at behovet for en bestemmelse om force majeure har vært vurdert i forbindelse med innføringen av både KILE-ordningen. NVE har tidligere ikke funnet det hensiktsmessig å innføre et generelt unntak for visse typer hendelser. En viktig årsak til dette er at selv om et nettselskap ikke har kontroll over for eksempel værforhold, har selskapet alltid en viss kontroll over hvilke konsekvenser været får for nettet. Oppdateringen av KILE-ordningen medfører ingen endringer i dette, og NVE mener på denne bakgrunn at endringene skal gjennomføres uten justeringer i unntaksbestemmelsene i forskriften.

2.1.3.2 Korreksjonsfaktor for varsling av avbrudd

I høringsuttalelsene er det stilt spørsmål ved at verdien av å varsle avbrudd ikke er større enn hva forslaget tilsier. Høringsinstansene er opptatt av at det bør være insentiv i ordningen til å varsle der det er mulig. Det vises særlig til at verdien av varsling for eldre prosesser er satt til 0. Høringsinstansene som har merknader til dette mener at sistnevnte ikke kan være korrekt.

NVE kan ikke se at det generelt ikke gis insentiver til å varsle avbrudd. Ordningen omfatter korreksjonsfaktorer som bidrar til å redusere avbruddskostnadene ved varsling for de fleste kundegruppene. NVE bemerker at forskrift om leveringskvalitet stiller krav om 2 virkedagers varsling. NVE kan ikke se at det virker urimelig at reduksjonen i avbruddskostnader er begrenset med såpass kort varsel. 2010-undersøkelsen tilsier videre at det kun er marginale forskjeller i avbruddskostnader ved lengre varslingstid.

For industri med eldre prosesser tilsier undersøkelsen at disse bedriftene har svært begrenset mulighet til å tilpasse virksomheten sin på kort sikt. NVE kan derfor ikke se at det er grunn til å stille spørsmål ved verdien av ordinær varsling for slike sluttbrukere.

2.1.3.3 Kostnadsfunksjoner for offentlig virksomhet

I høringsuttalelsene pekes det på at det er en betydelig økning i kostnadsfunksjonene for offentlig virksomhet. Instansene peker på at offentlig virksomhet er en heterogen kundegruppe som omfatter et vidt spekter av virksomheter. Instansene mener det bør vurderes en differensiering ut fra hvor samfunnskritisk funksjon virksomhetene har.

At kostnadsfunksjonene øker betydelig skyldes i hovedsak at disse var vesentlig underestimert i forrige undersøkelse. I 2010-undersøkelsen er det for offentlig virksomhet søkt å avdekke tapte arbeidstimer når virksomheten er berørt av avbrudd.

Kostnadsfunksjonen reflekterer kostnaden ved at virksomheten på et senere tidspunkt må ta igjen de tapte arbeidstimene, og fanger ikke spesifikt opp eventuelle ringvirkninger knyttet til avbrudd hos virksomheter med samfunnskritiske funksjoner. NVE bemerker videre at dersom alle samfunnskritiske virksomheter skal fanges opp i ordningen vil det kreve et stort antall virksomhetsspesifikke kostnadsfunksjoner for å reflektere faktiske samfunnsøkonomiske kostnader ved avbrudd. Det foreligger ikke tallmateriale for å gjennomføre en slik differensiering, og NVE mener det ikke vil være hensiktsmessig å innføre spesifikke kostnadsfunksjoner for samfunnskritiske virksomheter.

NVE bemerker videre at en eventuell differensiering av kundegruppen for offentlig virksomhet med tanke på grad av samfunnskritiskhet ville innebære en økning i kostnadsfunksjonen for de mest samfunnskritiske virksomhetene, ikke en reduksjon for enkelte mindre kritiske virksomheter, slik høringsinstansene legger til grunn.

2.1.3.4 Kundegruppen husholdninger

I høringsuttalelsene bemerkes det at NVEs argumentasjon for å ikke benytte anbefalingen for husholdninger er noe svak. Høringsinstansene mener at en må kunne anta at 2010-undersøkelsen har lagt til grunn en egnet metode. Høringsinstansene mener videre det bør gjøres nødvendig arbeid for å oppdatere KILE-ordningen også for husholdninger.

NVE har ikke innvendinger til tilnærmingen som er benyttet i selve spørreundersøkelsen rettet mot husholdningskundene. NVE mener samtidig at verdsetting av ulemper for husholdninger kan være svært krevende, og er i tvil om hvorvidt det er tilstrekkelig å benytte kun én metode. NVE bemerker at rapportene fra 2010-undersøkelsen fremstiller KILE for husholdninger som omtrent uendret for de kortere avbruddene. Som det redegjøres for i høringsdokumentet har dette vist seg å være feil. NVE mener at det ikke er gjort en tilstrekkelig vurdering av hvilken betydning disse resultatene faktisk vil ha for forsyningssikkerheten til husholdningskunder, og heller ikke hvorvidt resultatene burde vært supplert med andre vurderinger enn husholdningenes egne svar om betalingsvillighet. NVE mener derfor det ikke vil være hensiktsmessig å legge disse resultatene til grunn uten en nærmere vurdering, og vil arbeide videre med å vurdere KILE for husholdninger.

2.1.3.5 Kundegruppen industri med eldre prosesser

Flere høringsinstanser peker på at kostnadsfunksjonene for industri med eldre prosesser øker betydelig. Høringsinstansene viser til at kostnadene ved kortere avbrudd øker betydelig, og at dette medfører en betydelig økning i KILE-risiko for selskaper med

sluttbrukere innen denne kundegruppen. Lyse Elnett og Energi Norge knytter denne problemstillingen til at næringer innen petroleumsvirksomhet foreslås flyttet ut av kundegruppen for ordinær industri og over til kundegruppen for industri med eldrevne prosesser. BKK Nett påpeker økningen i kostnadsfunksjonen generelt. Høringsinstansene stiller også spørsmål ved om økningen i kostnadsfunksjon kan gi for sterke investeringsinsentiver for slike sluttbrukere på bekostning av alle nettkunder.

NVE bemerker at for de fleste avbruddsvarigheter gir både gjeldende og nytt forslag til kostnadsfunksjoner for ordinær industri vesentlig høyere KILE-beløp enn de kostnader som følger av kostnadsfunksjonene som er foreslått for eldrevne prosesser. NVE anser derfor generelt at nettselskapenes KILE-risiko ikke øker vesentlig sammenlignet med gjeldende ordning som følge av at sluttbrukere innen petroleumsvirksomhet flyttes til ny kundegruppe. Videre er det kun for avbrudd med varighet inntil ca 11 minutter at ny funksjon for industri med eldrevne prosesser gir høyere avbruddskostnader enn det som følger av ny kostnadsfunksjon for industri. NVE bemerker at kostnadsfunksjonen for industri med eldrevne prosesser uansett ligger i nedre del av utfallsrommet når det gjelder anbefalingene fra forskningsprosjektet. Med unntak av avbrudd med varighet under 1 sekund, ligger også NVEs anbefaling til kostnadsfunksjon lavere enn kostnadsfunksjonen 2010-undersøkelsen anbefalte for de kortere avbruddene for sluttbrukere i kategorien "Gass og rafinneri". NVE mener på denne bakgrunn at det ikke er grunnlag for å gjøre justeringer i den foreslåtte kostnadsfunksjonen.

NVE mener at KILE i de fleste tilfeller bør gi et så riktig bilde som mulig av kostnadene ved avbrudd. KILE-ordningen er utformet med tanke på å gi insentiver til optimal utvikling, utnyttelse og drift av nettet, og KILE-funksjonene bør gi et tilstrekkelig dekkende bilde av kostnadene ved avbrudd til å sikre dette. Det tas gjennom KILE-ordningen ikke stilling til hvilke sluttbrukere som eventuelt skal bekoste investeringer, og momentene høringsinstansene peker på i denne forbindelse er ikke en problemstilling som inngår i denne høringen.

Statnett sier i sin høringsuttalelse at næringskoden 49.50 "Rørtransport" også bør inkluderes i kundegruppen for eldrevne prosesser, ettersom næringer i denne gruppen omfatter rørtransport av gass, væsker, vann, damp og andre produkter som transporteres over lengre avstander gjennom rør, samt drift av pumpestasjoner typisk tilknyttet petroleumssektoren. NVE har ikke detaljert oversikt over hvilke virksomheter som eventuelt benytter denne næringskoden, og mener det ikke er hensiktsmessig å legge denne næringskoden inn i kundegruppen for eldrevne prosesser i sin helhet. NVE legger til grunn at driften av pumpestasjonene Statnett viser til har en direkte tilknytning til utvinning av petroleum produkter, og at sluttbrukergruppen utvinning av råolje og naturgass skal benyttes i avbruddsrapporteringen i slike tilfeller.

2.1.3.6 Tidsforsinkelse i innteksstrømmen når KILE-ordningen oppdateres
Agder Energi Nett bemerker i sin høringsuttalelse at det oppstår en tidsforsinkelse i innteksstrømmen når KILE-ordningen oppdateres. Dette er knyttet til at innteksrammene for 2015 er basert på data fra 2013, og at kalibreringen for avviket mellom faktiske kostnader og innteksrammegrunnlag for 2015 først kommer inn i innteksrammene for 2017.

NVE bemerker at tillegget i inntektsrammene knyttet til kalibreringen for kostnadsavvik også inkluderer renter. På bransjenivå blir derfor tidsforsinkelsen kompensert i sin helhet. NVE antar at eventuelle differanser for det enkelte selskap vil utgjøre svært små beløp. Modell og metode for inntektsrammefastsettelse er for øvrig ikke en del av denne høringen.

2.1.3.7 Andre merknader

Statnett mener modellen er for komplisert og nøyaktig, og fremstår mer som en modell for utmåling av straff enn en insentivordning. Statnett viser blant annet til at den økte betydningen av korreksjonsfaktorene gjør beregningen og bruken av KILE vanskeligere og mer utilgjengelig. Statnett mener det bør gjennomføres en helhetlig gjennomgang av KILE-ordningen for å vurdere om denne fungerer etter hensikten og gir de insentivene den er ment å gi. NVE er ikke uenig i at det kan være hensiktsmessig å vurdere KILE-ordningen som helhet fra tid til annen, for å sikre at ordningen virker etter sin hensikt. NVE mener det ikke er behov for en slik gjennomgang i forbindelse med den oppdateringen som nå er foreslått.

Statnett mener også at riktigheten og hensiktsmessigheten av andre deler av ordningen, for eksempel fordeling av ansvar etter avbrudd, bør vurderes. NVE viser til at fordeling av ansvar ved avbrudd er omfattet av regelverket i forskrift om leveringskvalitet, og kan ikke se at oppdateringen av KILE-ordningen utløser behov for en revurdering av prinsippene for dette.

Statnett mener videre at det vil være behov for en oppjustering av KILE-normen som benyttes for selskapet for å reflektere endringene i ordningen, og foreslår at normen økes med 14 % for å ta hensyn til endringene som er foreslått. NVE bemerker at den økonomiske reguleringen av Statnett ikke inngår som en del av denne høringen. Videre skal endringene i KILE-ordningen tre i kraft først fra 2015. Det er derfor ikke behov for å gjøre en vurdering av normen i direkte tilknytning til selve høringen. NVE vil gjøre en vurdering av eventuelt behov for endring av denne normen senere.

SFE Nett mener det er fare for at selskaper som har KILE av naturgitte årsaker blir sammenlignet med selskaper med andre rammevilkår. NVE viser til at de sammenlignende analysene omfatter korrigerende for relevante rammevilkår. KILE inngår ikke som en direkte faktor i dagens modeller for kostnadsnormer, ettersom NVE mener at særbehandling av enkelte kostnadstyper vil kunne føre til uheldige tilpasninger i selskapene. Det er selskapets oppgave å velge en kombinasjon av forebyggende drifts- og vedlikeholdstiltak, investeringer, reparasjonsberedskap samt forventede avbruddskostnader som bidrar til en lavest mulig samfunnsøkonomisk kostnad. Siden selskapene vil velge ulike tilpasninger basert på forskjeller i forsyningsoppgave og konsesjonsområde vil dette også bidra til ulikt kostnadsnivå mellom selskapene. NVE mener at rammevilkårsvariablene i de sammenlignende analysene fanger opp disse ulikhetene i tilstrekkelig grad. Vanskelige rammevilkår vil dermed bli kompensert uavhengig av om de gir høyere KILE kostnader eller høyere drifts- og/eller kapitalkostnader som følge av at avbrudd er forhindret, eller at forsyningen hurtig blir gjenopprettet ved avbrudd.

Norsk Industri påpeker at virkningen for kraftforsyningen til industrien av alle virkemidlene som er i bruk er uklar og uoversiktlig. Høringsuttalelsen viser til forholdet

mellom Statnett som netteier, Statnett som systemansvarlig og Statnett som operatør for sentralnettet samt de virkemidler som benyttes er viktig i denne sammenheng, for eksempel at Statnett som systemansvarlig ikke er pliktig i forhold til det gjeldende KILE-regelverket.

Forholdene Norsk Industri peker på er ikke en del av høringen, men NVE noterer innspillet og vil ta momentene med når videre arbeid med øvrige reguleringer skal vurderes.

2.1.3.8 Konkusjon

NVE mener de foreslåtte kostnadsfunksjonene og korreksjonsfaktorene vil gi riktigere insentiver med tanke på leveringspålitelighet i strømforsyningen. NVE kan ikke se at endringen vil innebære en ensidig økning i risiko for nettselskapene, slik noen av høringsinstansene hevder. NVE mener på denne bakgrunn at det ikke er grunn til å gjøre endringer i det opprinnelige forslaget som følge av høringen. De foreslåtte endringene i § 9-2 opprettholdes. Endelig forskriftstekst fremgår i kapittel 4.

2.2 Endring i minimumsavkastningen

2.2.1 Endring i § 7-6: Reduksjon i minimumsavkastningsgrensen

Høringsdokumentets forslag:

§ 7-6 første ledd skal lyde:

Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak fastsette mer- eller mindreavkastning for nettvirksomheten. Meravkastning er urimelig høy avkastning, jf. energilovforskriften § 4-4 bokstav b. Mindreavkastning er negativ differanse mellom nettselskapets avkastning fratrukket den minimumsavkastning som fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat. Minimumsavkastningen er 0 prosent beregnet over de siste 5 år.

2.2.2 Høringsinstansenes innspill

Lyse Elnett er positiv til en reduksjon i minimumsavkastningen fra 2 til 0 prosent, men mener at det ved en endring i dagens ordning bør vurderes innført et alternativt sikkerhetsnett. Dette gjelder spesielt ved langvarige og omfattende avbrudd, men også ved transaksjoner på regional- og sentralnettnivå. *Lyse Elnett* peker på at en reduksjon i minimumsavkastningen kan vanskeliggjøre transaksjoner mellom selskaper fordi KILE ofte inngår i verdsettelsen av regional- og sentralnett.

SKL Nett mener at dersom minimumsavkastningen endres vil risikoen ved å eie nettvirksomhet øke. *SKL Nett* påpeker at en endring i minimumsavkastningen bør kompenseres ved en høyere referanserente. Selskapet viser til at det finnes ekstremhendelser utenfor et selskaps kontroll (KILE) og at risikobildet må sees i sammenheng med hvor forutsigbare unntaksbestemmelsene i forhold til slike hendelser er. Å redusere minimumsavkastningen uten å øke forutsigbarheten og/eller risikotillegget i referanserenten gir etter *SKL Netts* syn en markant risikoøkning som må tas hensyn til.

Hammerfest Energi Nett er uenig i at forslaget om å endre minimumsavkastningen bør gjennomføres. Selskapet viser til at det er stor usikkerhet i bransjen når det gjelder modellen som brukes i de sammenlignende analysene, og stiller spørsmål ved om

parameterne i denne er riktige og gir korrekte resultater. Hammerfest Energi Nett viser i denne forbindelse til de foreløpige estimatene for inntektsramme for 2014. Selskapet viser til at ekstreme værforhold eller andre ødeleggelser kan gjøre at selskaper blir påført store kostnader. Selskapet mener også at å redusere minimumsavkastningen vil gjøre det vanskelig for nettselskapene å skaffe til veie kapital til å gjennomføre de reinvesteringsbehovene bransjen står overfor. Hammerfest Energi Nett viser til at forslaget ikke kan underbygges i von der Fehrs rapport til Olje- og energidepartementet (2010).

SFE Nett påpeker at uten minimumsavkastning som sikkerhetsnett vil spesielle hendelser som for eksempel uværet Dagmar gi uakseptable økonomiske virkninger for enkeltelskaper. Selskapet mener at dersom minimumsavkastningen skal reduseres og på sikt fjernes, må det etableres et sett med klare kriterier for når det skal gis unntak fra forskriften.

BKK Nett ser at gjeldende ordning kan ha uheldige insentivvirkninger. Samtidig vil en reduksjon og fremtidig fjerning av minimumsavkastningen isolert sett øke risikoen ved å eie nettvirksomhet. *BKK Nett* forutsetter at unntaksbestemmelsene i den økonomiske reguleringen bevares og vil kunne benyttes i situasjoner der uforutsette hendelser gir alvorlige økonomiske konsekvenser.

Agder Energi Nett støtter NVEs forslag om å redusere minimumsavkastningen fra 2 til 0 prosent, og mener at ordningen på sikt bør fjernes. Selskapet mener ordningen er med på å sementere en ikke bærekraftig struktur da selskap som ikke klarer å drive rasjonelt gis en garanti som kan være med på å forhindre nødvendige rasjonaliseringstiltak.

KS Bedrift Energi og Defo mener gjeldende minimumsavkastning er et godt sikkerhetsnett, og at selskapene ikke kan spekulere i denne over tid ettersom verken eiere eller låntakere vil finne dette akseptabelt. Organisasjonene mener dagens nivå bør opprettholdes og at andre løsninger bør vurderes for å unngå de uheldige insentivvirkningene NVE viser til i høringsdokumentet. Organisasjonene advarer videre sterkt mot et eventuelt forslag om å fjerne ordningen med minimumsavkastning. Fjerning vil skape unødig stor usikkerhet, både på grunn av regulatorisk risiko og faren for konkurs som følge av ekstremvær. Usikkerheten vil blant annet føre til dårligere lånevilkår for bransje, noe som vil øke kostnadene for selskaper og kunder.

Hafslund Nett støtter at grensen for fastsettelse av minimumsavkastning settes til 0 prosent. Selskapet mener endringen reduserer uheldige insentiver med tanke på strategisk tilpasning rundt grensen, bidrar til økt likebehandling samt gir bedre insentiv til å gjennomføre tiltak for å effektivisere nettvirksomheten.

Energi Norge mener ordningen med minimumsavkastning må være et sikkerhetsnett som fungerer på en måte som trykker strømforsyningen for eksempel ved konkurs og langvarige og omfattende avbrudd. Dersom minimumsavkastningen reduseres til 0 prosent og eventuelt fjernes på et senere tidspunkt, bør dette henge sammen med muligheten for å søke om å få fastsatt inntektsrammen på særskilt grunnlag og at NVE har en god og gjennomarbeidet praksis for dette.

Sunnfjord Energi mener det fortsatt må være en sikring for minimumsavkastning for de aller fleste netteiere, og foreslår å opprettholde dagens ordning. Selskapet peker på at

Reiten-utvalget vil legge frem sin vurdering innen 1. mai 2014, og at dette kan få betydning for struktur og kanskje gi definisjoner på hva som er å anse som effektive nett. Selskapet foreslår å avvente utvalget, og eventuelt sende høringen på nytt etter dette.

Statnett bemerker at endringen ikke har noen praktisk betydning for eget selskap, men Statnett er opptatt av en robust og sikker kraftforsyning samt at nettselskapene anses som sikre betalere og låntakere. Når minimumsavkastningen i reguleringen reduseres øker risikoen til norske nettselskap. Endringen vil også påvirke tredjeparts syn på risikoen i reguleringen.

Norsk Industri støtter NVEs forslag om å endre grensen fra 2 til 0 prosent.

2.2.3 NVEs kommentar

2.2.3.1 Om behovet for unntaksbestemmelser

Flere høringsinstanser viser til at eksempelvis ekstremvær kan gi langvarige og omfattende avbrudd i strømforsyningen, noe som kan gi store økonomiske konsekvenser for nettselskapene. Høringsinstansene mener derfor at en reduksjon i minimumsavkastningen utløser økt behov for å få fastsatt inntektsrammen på særskilt grunnlag, og at det må foreligge klare kriterier for når det skal dispenseres fra forskriften. Behovet øker ytterligere dersom bestemmelsen om minimumsavkastning fjernes helt.

NVE forstår det slik at høringsinstansene er opptatt av virkningen av den økonomiske reguleringen ved uforutsette hendelser. For slike situasjoner innebærer dagens praksis for å fastsette inntektsrammen på særskilt grunnlag at de økonomiske konsekvensene av en hendelse må være omfattende og hendelsen må være ekstraordinær, i den forstand at det ikke ville vært samfunnsøkonomisk lønnsomt å gjennomføre tiltak som ville forhindret at hendelsen fikk omfattende økonomiske konsekvenser. NVE har en streng praksis når det gjelder å gi dispensasjon, og mener at det ikke vil være relevant å lempe på denne. NVE er enig i at kriteriene for å gi dispensasjon bør være klare, men mener også at den praksis som er etablert er tilstrekkelig klar. Det vil ikke være aktuelt å innføre en annen praksis som følge av at grensen reduseres fra 2 til 0 prosent, da dette etter NVEs syn vil kunne motvirke intensjonen med å redusere grensen for minimumsavkastning. NVE vil ta innspillene med i vurderingen dersom bestemmelsen på et senere tidspunkt vurderes fjernes helt.

2.2.3.2 Om nettselskapenes finansieringsmuligheter

I høringsuttalelsene pekes det også generelt på at en endring i nivået på minimumsavkastningsgren innebærer økt risiko knyttet til å eie nett, og at dette kan påvirke nettselskapenes lånevilkår og mulighetene for å skaffe til veie kapital til nødvendige investeringer. NVE legger til grunn at konkurrisikoen ikke øker vesentlig for nettselskapene som følge av endringen. NVE viser også til at Norge er det eneste landet i Norden som har en ordning med garantert minimumsavkastning i tillegg til dispensasjonsbestemmelser. Selv om grensen for minimumsavkastning endres er konkurrisikoen fortsatt lav, både som følge av at det fortsatt er en nedre grense for avkastning, og fordi det finnes bestemmelser i forskriften som kan komme til anvendelse i særlige tilfeller. Vi antar derfor at nettselskapene fortsatt vil være attraktive kunder i lånemarkedene. NVE viser for øvrig til at endringen som ble innført i referanserenten fra og med 2013 innebærer at eventuelle endringer i bransjens lånekostnader vil gjenspeiles i denne renten.

2.2.3.3 Om øvrige merknader

SKL Nett mener risikopåslaget i referansen bør økes som følge av endringen. NVE bemerker at forslaget ikke innebærer endringer i den avkastningen bransjen som helhet oppnår gjennom den økonomiske reguleringen. Forslaget om redusert grense for minimumsavkastning innebærer ingen endring i den systematiske risikoen, og det er derfor heller ikke behov for å gjøre endringer i referanserenten.

Lyse Elnett mener endringen gir behov for unntaksbestemmelser også når det gjelder ved transaksjoner på regional- og sentralnettsnivå. I følge Lyse Elnett kan en reduksjon i minimumsavkastningen vanskeliggjøre transaksjoner mellom selskaper. NVE kan ikke se at det er behov for en spesiell unntaksbestemmelse i tilknytning til transaksjoner mellom nettselskaper på regional- eller sentralnettsnivå. Også i slike situasjoner må dispensasjoner fra gjeldende regelverk behandles individuelt etter søknad og etter de samme kriterier som andre dispensasjonssøknader.

Når det gjelder Sunnfjord Energis merknad om OEDs ekspertutvalg, kan NVE ikke se at det skal være behov for å avvende utvalgets arbeid. Endringen i bestemmelsen om minimumsavkastning har som formål å øke insentivene til effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet uavhengig av nettstruktur. Vi legger derfor til grunn at konklusjonene fra ekspertutvalgets arbeid ikke vil innebære endringer i NVEs konklusjoner når det gjelder minimumsavkastningen.

2.2.3.4 Konklusjon

NVE kan ikke se at det har kommet innvendinger i høringen som tilsier at forslaget ikke bør gjennomføres. De foreslåtte endringene i § 7-6 opprettholdes. Endelig forskriftstekst fremgår i kapittel 4.

2.3 Inntektsføring av anleggsbidrag

2.3.1 Endring i § 1-4: Behandling av innbetalt anleggsbidrag

Høringsdokumentets forslag:

§ 1-4 første ledd siste punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke anleggsbidrag etter § 17-5, med unntak av differansen mellom innbetalt anleggsbidrag og den resterende bokførte verdi anleggene det gjelder har på innbetalingstidspunktet.

2.3.2 Høringsinstansenes innspill

Lyse Elnett mener foreslått endring i inntektsføring av anleggsbidrag vil gi betydelig merarbeid og økte administrative kostnader for nettselskaper som har mange årlige prosjekter. Lyse Elnett mener alternativ løsning bør vurderes.

BKK Nett mener problemstillingen som adresseres i høringsdokumentet må være marginal og gjelder et fåtall tilfeller. BKK Netts anleggsregister er ikke av så høy detaljeringsgrad at NVEs forslag lar seg gjennomføre, og selskapet mener det heller ikke vil være hensiktsmessig å innføre et så detaljert anleggsregister. BKK Nett mener videre at deres praksis for regnskapsføring av anleggsbidrag ikke samsvarer med NVEs beskrivelse, og at det kun vil være snakk om en teoretisk forskyving i tid når det gjelder

tariffene. BKK Nett mener videre NVEs forslag vil medføre betydelig økte administrative kostnader, og fraråder at forskriften endres på dette punktet.

Agder Energi Nett mener problemstillingen som adresseres i høringsdokumentet ikke er noe problem i utgangspunktet, og at forslaget til løsning skaper en administrativ utfordring som det vil kreve betydelige ressurser å håndtere. Selskapet håndterer flere hundre anleggsbidragssaker hvert år, og det opprettes ikke egne anlegg i anleggsregisteret på hvert enkelt av disse ettersom den enkelte investering er relativt liten. Det lar seg derfor ikke gjøre å følge hvert enkelt anlegg mht. faktiske avskrivninger og bokført kapital. Når anleggsbidrag mottas går hele beløpet til å redusere selskapets faktiske bokført kapital, og hele beløpet kommer dermed kundene til gode i form av lavere tariffer. Agder Energi Nett bemerker også at mange av anleggsbidragssakene er komplekse tilfeller, der noe anlegg rives og nytt bygges. Beløpene som kreves inn er da ikke kun knyttet til det nye som bygges, men korrigeret for resterende levetid på gamle anlegg. I slike saker vil det være krevende å finne et beløp som skal representere avvik mellom innbetalt sum og resterende bokført kapital. Agder Energi Nett viser videre til at selskapet per 1.11.2013 har fjernet bunnfradraget i anleggsbidragsberegningene, noe som vil medføre at selskapet kommer til å ha flere tusen saker per år med innkreving av anleggsbidrag. Det blir en stor utfordring å få til i praksis å følge NVEs forslag til forskriftsendring. Selskapet advarer sterkt mot å endre forskriften på dette punktet.

KS Bedrift Energi og Defo er betenkt over endringsforslaget, og mener dette medfører merarbeid i forhold til dagens praktisering. Forslaget må justeres slik at det ikke medfører økt byråkrati og kostnader uten at det gir en klar gevinst på andre områder. Organisasjonene foreslår at NVE vurderer å legge forslaget til regnskapsføring inn som en mulig metode i veiledningen til eRapp.

Hafslund Nett ønsker ikke den endringen i regelverket som NVE foreslår, da denne vil innebære betydelig administrasjon og merarbeid for å kunne etterleves. Selskapet viser til at i de få tilfellene der anlegget aktiveres før anleggsbidrag mottas, håndteres dette på en slik måte at virkningen for kundene blir slik NVE ønsker. Hafslund Nett viser til at de til en hver tid har ca. 1500 prosjekter som pågår og at mange småjobber ofte samles i hvert enkelt prosjekt. I regnskapsrapporteringen til NVE rapporteres kapital på overordnet nivå, som bokført verdi per anleggsgruppe. For å finne avviket som NVE foreslår inntektsført må man vite eksakt verdi på det enkelte prosjekt. Dette er ikke en oversikt Hafslund Nett har i dag og som det vil kreve betydelig administrasjon å etterleve. Hafslund Nett mener det må være tilstrekkelig å trekke fra anleggsbidraget fra den totale prosjektporteføljen.

Energi Norge mener forslaget er en detaljbestemmelse som vil bli altfor krevende å følge opp, særlig for større selskaper som har mange tilknytning. Organisasjonen mener nytten av forslaget må være lavere enn kostnadene, og ser i utgangspunktet ikke at behandling av inntekter fra anleggsbidrag er et reelt problem som krever forskriftsendring. Energi Norge mener det bør være tilstrekkelig å trekke anleggsbidraget fra den totale prosjektporteføljen, og at dette i sum vil innebære at øvrige kunder ikke blir belastet deler av investeringskostnaden ved det bidragsfinansierte anlegget. Dersom NVE har informasjon om at selskapene benytter ulik praksis rundt dette, anmoder Energi Norge om at NVE heller forskriftsfester den praksis som flere selskaper følger i dag.

2.3.3 NVEs kommentar

Flere høringsinstanser har hatt sterke innvendinger til den foreslåtte endring i regelverket for behandling av innbetalt anleggsbidrag når innbetalingen kommer i senere regnskapsperioder enn det år anlegget settes i drift. Høringsinstansene mener forslaget vil være administrativt krevende å følge opp og at det i praksis ikke vil ha noen betydning for kundene.

NVE forstår det slik at noen nettselskaper mener forslaget innebærer at de må ha anleggsregistre med en detaljert oversikt over alle anleggskomponenter som skal finansieres gjennom anleggsbidrag, noe de ikke har i dag. NVE mener at den foreslåtte regelendringen vil kunne la seg gjennomføre i praksis uten en slik detaljert oversikt som høringsinstansene mener er nødvendig. For større prosjekter som innebærer at nettselskapene innkrever betydelige beløp i anleggsbidrag, legger dog NVE til grunn at nettselskapene allerede i dag har slik detaljert oversikt.

Siden det likevel er noe usikkerhet knyttet til de administrative konsekvensene og nytteverdien for kundene antas å være relativt liten, velger NVE å ikke gjennomføre den foreslåtte endringen i denne omgang. Vi vil imidlertid vurdere dette på nytt senere.

2.4 Rente på mer- og mindreinntekt

2.4.1 Endring i § 8-7: NIBOR-rente som legges til grunn

Høringsdokumentets forslag:

§ 8-7 annet ledd skal lyde:

Årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med en løpetid på *3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng* skal legges til grunn ved beregning av rente på merinntekt som utgjør inntil 25 prosent av tillatt inntekt eksklusiv KILE-fradrag og korrigert KILE. For Statnett SF sitt sentralnett skal denne renten legges til grunn for merinntekt som utgjør inntil 35 prosent av tillatt inntekt eksklusiv KILE-fradrag og korrigert KILE. For overskytende merinntekt skal NVEs referanserente benyttes. Ved beregning av rente på mindreinntekt kan årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med en løpetid på *3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng* eller lavere benyttes.

2.4.2 Høringsinstansenes innspill

BKK Nett bemerker at det er viktig at samme rente benyttes symmetrisk for renteberegning av mer- og mindreinntekt, slik NVE også har lagt opp til. BKK Nett mener NIBOR med 3 måneders løpetid er et greit alternativ når renten som benyttes i dag ikke lenger beregnes, men kan ikke se at det skal være behov for et fast påslag på 0,3 prosentpoeng slik NVE har foreslått. Selskapet mener det ikke ligger så sterke faglige vurderinger bak bruk av 12 måneders NIBOR at det er behov for et påslag for å oppnå en tilnærmet samme rentesats når denne opphører. Etter BKK Netts vurdering synes det noe kunstig å holde fast på en referanse til en rente som har opphørt, og mener at NIBOR med 3 måneders løpetid kan benyttes uten påslag.

Statnett etterlyser en nærmere begrunnelse for foretrukket løpetid for renten. Statnett viser til at avviket mellom årsgjennomsnittet av tre og 12 måneders NIBOR de seneste ti årene har vært veldig variabelt, og mener at NVEs metode for å estimere 12 måneders NIBOR gir et lite treffsikkert punkttestimat. Statnett påpeker at valg av antall år i utvalget

påvirker det gjennomsnittlige avviket, dersom alle år inkluderes i gjennomsnittsberegningen synker avviket fra 0,3 til 0,12 prosentpoeng. Statnett mener derfor at det virker litt svakt begrunnet at NVE har valgt en ti års tidsserie til grunn for beregning av påslaget på 0,3 prosentpoeng. Statnett foreslår at NVE heller vurderer å benytte NIBOR med tre eller seks måneders løpetid direkte.

De øvrige instansene har ingen merknader.

2.4.3 NVEs kommentar

To høringsinstanser har innvendinger til NVEs forslag til NIBOR-rente for beregning av rente på mer- og mindreinntekt. NVE har foreslått å benytte årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med løpetid på 3 måneder pluss et påslag på 0,3 prosentpoeng.

Høringsuttalelsene er knyttet til påslaget på 0,3 prosentpoeng, både med hensyn til hvordan dette har fremkommet og referansen til NIBOR med løpetid på 12 måneder. Det påpekes at den gjeldende referansen til NIBOR 12 mnd ikke er sterkt faglig begrunnet i utgangspunktet og at det beregnede påslaget er avhengig av hvor lang tidsserie man legger til grunn.

Formålet med endringen i merinntektsrenten som ble innført fra 2013 var å gjøre det mindre lønnsomt for nettselskapene å akkumulere merinntekt. Målet var å komme nærmere en markedsrente for kortsiktige innlån til selskapet. Av praktiske hensyn valgte NVE NIBOR med løpetid på 12 måneder fordi den antas å være den som lå nærmest markedsrenten over tid, selv om også den normalt vil være en del lavere enn nettselskapenes kortsiktige lånerenter. Gjennomsnittet av NIBOR med løpetid på 3 måneder ligger noe lavere enn gjennomsnittet av NIBOR med løpetid på 12 måneder. I løpet av de ti siste årene utgjør denne differansen 0,33 prosentpoeng. NVE mener at de siste ti år er et passende tidsrom, å inkludere data helt tilbake til 1980-årene virker lite relevant med tanke på situasjonen i finansmarkedene i dag. NVEs vurdering er derfor fortsatt at å bruke NIBOR med løpetid på 3 måneder med et påslag på 0,3 prosentpoeng er hensiktsmessig, da denne over tid antas å ville ligge nærmere en markedsrente enn en NIBOR uten påslag.

NVE kan ikke se at det har kommet innvendinger i høringen som tilsier at forslaget ikke bør gjennomføres. De foreslåtte endringene i § 8-7 opprettholdes. NVE gjør i tillegg en språklig justering i bestemmelsen når det gjelder rente på mindreinntekt for å tydeliggjøre formuleringen ”Ved beregning av rente på mindreinntekt kan årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med en løpetid på *3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng* eller lavere benyttes”. NVE endrer denne til ”Ved beregning av rente på mindreinntekt kan årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med en løpetid på *3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng, eller en lavere rentesats*, benyttes.” Den språklige justeringen innebærer ingen materiell endring i forhold til forslaget som ble sendt på høring, og det er derfor ikke nødvendig med en ny høring knyttet til justeringen.

Endelig forskriftstekst fremgår i kapittel 4.

2.5 eRapp - søknad om utsatt frist

2.5.1 Endring i § 2-2: Forlenget frist

Høringsdokumentets forslag:

§ 2-2 tredje ledd skal lyde:

Søknad om utsatt frist sendes Norges vassdrags- og energidirektorat innen *tre* uker etter at selskapets årsregnskap er godkjent. Bekreftelse av datoen for godkjenningen skal legges ved.

2.5.2 Høringsinstansenes innspill

BKK Nett støtter NVEs forslag. De øvrige instansene har ingen merknader til forslaget.

2.5.3 NVEs kommentar

Det har ikke kommet innvendinger til forslaget i høringen. De foreslåtte endringene i § 2-2 opprettholdes. Endelig forskriftstekst fremgår i kapittel 4.

2.6 Justering mht forskrift om systemansvar

2.6.1 Endring i § 9-1: Justering knyttet til andre forskriftsendringer

Høringsdokumentets forslag:

§ 9-1 tredje ledd skal lyde:

Avbruddskostnader som følge av *systemvernuttløsning* som kompenseres økonomisk *etter vedtak av systemansvarlig, jf forskrift 7. mai 2002 nr 448 om systemansvaret i kraftsystemet*, inngår ikke i KILE-ordningen.

2.6.2 Høringsinstansenes innspill

Statnett forstår det slik at forslaget ikke innebærer endring i gjeldende praksis, og at formålet med endringen er å presisere at utkoblingsobjekter tilknyttet regional- og sentralnettet ikke er omfattet av KILE-ordningen ved automatisk belastningsfrakobling når systemansvarlig har fattet vedtak om betaling for utløsning av systemvern. Statnett bemerker at for at reglene om KILE og systemvern skal fungere etter sitt formål er det avgjørende at ordningene om kompensasjon er knyttet til at det er årsakssammenheng mellom de faktiske hendelsene og de kostnader som er pådratt. Statnett mener at det må vurderes konkret for den enkelte hendelse hva som skal utløse krav om kompensasjon for utløsning av hhv systemvern og rapportering av KILE. Statnett mener at dersom sluttbrukeren ville hatt levering av energi uten systemvernet, men den systemansvarlige etter en samfunnsmessig vurdering kobler brukeren ut av hensyn til et annet område, vil det være direkte årsakssammenheng mellom ikke levert energi og utløsning av systemvernet. I slike tilfeller er det naturlig at sluttbruker får dekket kostnadene som følger av utløsning av systemvern. Dersom situasjonen er slik at sluttbrukeren ville mistet forsyningen også dersom denne ikke hadde systemvern, er det ikke systemvernet som hindrer levering av energi, men utfallet av den aktuelle ledningen. Statnett mener at dersom sluttbrukeren skal gis kompensasjon i en slik situasjon må det være inngått egne individuelle KILE-avtaler med sluttbruker etter forskriften. I slike situasjoner er det naturlig og riktig etter formålet med ordningene å legge kostnaden for ikke levert energi på anleggseieren etter reglene om KILE, og ikke på systemansvarlig som konsekvens av

systemansvarsreglene. Statnett mener det er behov for å foreta en nærmere utredning og klargjøring av forholdet mellom forskrift om systemansvar § 21 jf. § 27 og KILE-ordningen for å sikre at reglene er utformet og tolkes slik at de ivaretar formålene med begge ordninger. Statnett oppfordrer NVE til å igangsette et slikt arbeid, og invitere involverte aktører til å komme med innspill.

BKK Nett støtter NVEs forslag. De øvrige instansene har ikke merknader.

2.6.3 NVEs kommentar

Det har ikke kommet innvendinger til bestemmelsen i høringen. De momentene Statnett peker på i sin høringsuttalelse er omfattet av annet regelverk, og er ikke en del av denne høringen.

De foreslåtte endringene i § 9-1 opprettholdes. Endelig forskriftstekst fremgår i kapittel 4.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene i kapittel 9 innebærer ingen nye plikter for nettselskapene. Det foreslås ingen endringer i hvilke avbruddsdata som skal rapporteres. Endringene i kapittel 9 medfører behov for endringer i FASIT programvare. Ettersom det ikke foreslås endringer i selve formatet på kostnadsfunksjoner og korreksjonsfaktorer, forventer NVE at oppdateringen av KILE-ordningen kan gjennomføres uten omfattende ressursbruk. Endringene medfører en neglisjerbar økning i arbeidsbyrde hos NVE. Økningen i arbeidsbyrde er knyttet til periodevis prisjustering av kostnadsfunksjonene.

Når kostnadsfunksjoner og korreksjonsfaktorer oppdateres, vil dette resultere i endringer i KILE-beløpene som går inn i innteksreguleringen til de enkelte nettselskapene. Siden endringen på bransjenivå automatisk blir korrigert gjennom måten nettselskapenes inntekter fastsettes på, vil det ikke være behov for spesielle regulatoriske tiltak ved denne endringen.

De nye avbruddskostnadene vil bidra til at KILE-ordningen gir nettselskapene riktigere insentiver til rasjonell drift, utvikling og utnyttelse av nettet.

Endringen i § 2-2 har neglisjerbare økonomiske og administrative konsekvenser for nettselskapene. For NVE vil endringen resultere i redusert saksbehandling knyttet til å avslå søknader som er sendt inn for sent.

Endringen i § 7-6 medfører ingen nye plikter for nettselskapene. Endringen vil ha økonomiske konsekvenser for selskaper som berøres av bestemmelsen om minimumsavkastning. Disse vil oppnå en lavere avkastning enn tidligere. Lavere avkastning vil resultere i lavere nettleie for kundene.

Endringene i § 8-7 forventes ikke å ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

4 Endelig forskriftstekst

Forskrift om endring i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat xx.xx.2013 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 7-1, gitt med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 10-6.

I.

I forskrift 11. mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer gjøres følgende endringer:

§ 2-2 tredje ledd skal lyde:

Søknad om utsatt frist sendes Norges vassdrags- og energidirektorat innen *tre* uker etter at selskapets årsregnskap er godkjent. Bekreftelse av datoen for godkjenningen skal legges ved.

§ 7-6 første ledd skal lyde:

Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak fastsette mer- eller mindreamkastning for nettvirksomheten. Meravkastning er urimelig høy avkastning, jf. energilovforskriften § 4-4 bokstav b. Mindreamkastning er negativ differanse mellom nettselskapets avkastning fratrukket den minimumsavkastning som fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat. Minimumsavkastningen er 0 prosent beregnet over de siste 5 år.

§ 8-7 annet ledd skal lyde:

Årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med en løpetid på *3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng* skal legges til grunn ved beregning av rente på merinntekt som utgjør inntil 25 prosent av tillatt inntekt eksklusive KILE-fradrag og korrigert KILE. For Statnett SF sitt sentralnett skal denne renten legges til grunn for merinntekt som utgjør inntil 35 prosent av tillatt inntekt eksklusiv KILE-fradrag og korrigert KILE. For overskytende merinntekt skal NVEs referanserate benyttes. Ved beregning av rente på mindreinntekt kan årsgjennomsnittet av NIBOR nominell rente med en løpetid på *3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng, eller en lavere rentesats*, benyttes.

§ 9-1 tredje ledd skal lyde:

Avbruddskostnader som følge av *systemvernuttønsning* som kompenseres økonomisk *etter vedtak av systemansvarlig, jf forskrift 7. mai 2002 nr 448 om systemansvaret i kraftsystemet*, inngår ikke i KILE-ordningen.

§ 9-2 skal lyde:

Spesifikke avbruddskostnader, $k_{p,ref}$, angitt i *2012-kroner* per kW for hver kundegruppe beregnes for et ikke varslet avbrudd på referansetidspunktet på bakgrunn av følgende kostnadsfunksjoner, der t er avbruddets varighet:

Kundegruppe	Kostnadsfunksjon for $k_{p,ref}$ ($t =$ avbruddsvarighet angitt i timer)				
	$< 1 \text{ min}$	$\geq 1 \text{ min og}$ $< 1 \text{ timer}$	$\geq 1 \text{ timer og } < 4$ timer	$\geq 4 \text{ timer og}$ $< 8 \text{ timer}$	$\geq 8 \text{ timer}$
Jordbruk	$5+14.3*t$	$5+14.3*t$	$19+15.6*(t-1)$	$66+14.3*(t-4)$	$66+14.3*(t-4)$
Husholdning	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$	$1,1+9,8*t$
Industri	34	$34+84.7 * t$	$118+82.3*(t-1)$	$365+55.6*(t-4)$	$588+36.5*(t-8)$
Handel og tjenester	16	$28 + 168.3*t$	$196+91.1*(t-1)$	$469+141.3 *(t-4)$	$1034+102.4*(t-8)$
Offentlig virksomhet	7	$60+113.2*t$	$173+27.9*(t-1)$	$257+51.8*(t-4)$	$464+17.6*(t-8)$
Industri med eldrevne prosesser	$49+2.8*t$	$49+2.8*t$	$49+2.8*t$	$91+2.8*t$	$91+2.8*t$

Referansetidspunktene for de respektive kundegruppene er:

Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
Torsdag i januar kl. 06:00	Hverdag i januar kl. 16:00	Hverdag i januar kl. 10:00	Hverdag i januar kl. 10:00	Hverdag i januar kl. 10:00	Hverdag i januar kl. 10:00

Kostnaden (K_j) for et vilkårlig avbrudd på tidspunkt j , skal beregnes som:

$$K_j = k_{p,ref} \cdot f_{K,m} \cdot f_{K,d} \cdot f_{K,h} \cdot P_{ref}$$

der

K_j = kostnad i kr for avbrudd på tidspunkt j

der

P_{ref} = avbrutt effekt i rapporteringspunktet dersom tilsvarende avbrudd hadde skjedd på referansetidspunktet (kWh/h), se annet ledd

$k_{p,ref}$ = spesifikk avbruddskostnad (i kr/kW) på referansetidspunktet for en gitt varighet, se første ledd

$f_{K,m}$ = korreksjonsfaktor for avbruddskostnad (i kr) i måned m , se fjerde ledd

$f_{K,d}$ = korreksjonsfaktor for avbruddskostnad (i kr) på dag d , se femte ledd

$f_{K,h}$ = korreksjonsfaktor for avbruddskostnad (i kr) i time h , se sjette ledd

Korreksjonsfaktoren $f_{k,m}$ er gitt ved følgende verdier for ulike kundegrupper for ulike måneder:

Måned	Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
Januar	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Februar	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Mars	1,10	0,90	0,87	1,00	0,67	1,00
April	1,10	0,90	0,87	1,00	0,67	1,00
Mai	0,90	0,90	0,87	1,00	0,67	1,00
Juni	0,90	0,80	0,86	1,02	0,51	1,00
Juli	0,90	0,80	0,86	1,02	0,51	1,00
August	0,90	0,80	0,86	1,02	0,51	1,00
September	1,00	1,00	0,88	1,06	0,58	1,00
Oktober	1,00	1,00	0,88	1,06	0,58	1,00
November	1,10	1,00	0,88	1,06	0,58	1,00
Desember	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Når avbruddets varighet berører mer enn én av tidsperiodene gitt i kolonne 1, skal et vektet gjennomsnitt av korreksjonsfaktorene benyttes.

Korreksjonsfaktoren $f_{K,d}$ er gitt ved følgende verdier for ulike kundegrupper for ulike ukedager:

Ukedag	Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
Hverdag	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lørdag	1,10	1,10	0,13	0,45	0,30	1,00
Søn-/helligdager	1,10	1,10	0,14	0,11	0,29	1,00

Når avbruddets varighet berører mer enn én av tidsperiodene gitt i kolonne 1, skal et vektet gjennomsnitt av korreksjonsfaktorene benyttes.

Korreksjonsfaktoren $f_{K,h}$ er gitt ved følgende verdier for ulike kundegrupper for ulike klokkeslett:

Klokkeslett	Jordbruk	Husholdning	Industri	Handel og tjenester	Offentlig virksomhet	Industri med eldrevne prosesser
0000-0600	0,80	0,90	0,12	0,11	0,43	1,00
0600-0800	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
0800-1200	0,90	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1200-1600	0,70	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1600-1800	1,00	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00
1800-2000	1,00	1,10	0,14	0,30	0,31	1,00
2000-2400	0,80	1,10	0,14	0,29	0,31	1,00

Når avbruddets varighet berører mer enn én av tidsperiodene gitt i kolonne 1, skal et vektet gjennomsnitt av korreksjonsfaktorene benyttes.

Den totale kostnaden for et avbrudd på et vilkårlig tidspunkt j, skal multipliseres med følgende faktor for den respektive kundegruppe dersom avbruddet er varslet:

Kundegruppe	Varslet avbrudd – spesifikk avbruddskostnad multipliseres med faktor:
Jordbruk	0,80
Husholdning	0,90
Industri	0,50
Handel og tjenester	0,70
Offentlig virksomhet	0,82
<i>Industri med eldrevne prosesser</i>	1,00

De totale avbruddskostnadene skal justeres årlig for den generelle pris- og kostnadsutviklingen i samfunnet ved bruk av Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (KPI). Avbruddskostnaden ved serier av avbrudd under én og samme driftsforstyrrelse beregnes som summen av kostnaden for avbruddene hver for seg, begrenset oppad til kostnaden ved ett sammenhengende avbrudd.

Dersom nettselskap har inngått avtale om individuelle avbruddssatser for utbetaling til sluttbruker i henhold til § 9-3, skal avbruddssatsen settes lik den avtalte satsen for avbrutt effekt eller ikke levert energi som berører denne sluttbrukeren.

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat

Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 09575
Internett: www.nve.no

